

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1—10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Izdanišтво: Knafljova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vln. Pri večkratni inserciji po dogovoru.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60

Za inozemstvo celo leto " 28—
Upravišтво: Knafljova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Nadvojvoda Fran Ferdinand v Budimpešti.

S. — Budimpešta, 23. decembra. Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand se odpelje z Dunaja v sredo 28. t. m. v Budimpešto, kamor do spe ob 6. zjutraj. Ob 11. dopoldne otvori delegacije in se še isti dan vrne v Konopišt. Prestolonaslednik torej tudi to pot ne bo prenočeval v Budimpešti, kar bo seveda med Madžari vzbudilo mnogo nevolje.

Česko - nemška upravna pogajanja.

G. — Praga, 23. decembra. Snoči se je vršila pri najvišjemu deželnemu maršalu princu Lobkowitzu sklicana konferenca načelnikov posameznih nemških in čeških deželno-zbornskih klubov v češkem deželnem zboru. Konferenca pa se niso udeležili radikali in sicer niti nemški niti češki. Konferenca je imela namen določiti program za bodoča česko-nemška upravna pogajanja. Poskusilo pa se bo s to konferenco še enkrat. Sklicana bo na 30. decembra popoldne ob 5. in povabljeni bodo še enkrat češki in nemški radikali h konferenci. V tej konferenci bodo podani razni inicijativni predlogi glede česko - nemških administrativnih pogajanj. V teh inicijativnih predlogih bo konferenca sklepala ter bodo posamezni klubovi načelniki poročali o uspehih svojim klubom. V slučaju, da bi klubi sprejeli rezultate te konference kot zadovoljive, bo sklican češki deželni zbor takoj v januarju k zasedanju in bo te upravne predloge odobril.

Ogrski državni zbor.

S. — Budimpešta, 23. decembra. Vlada je včeraj odtegnila z dnevnega reda državnega zbora zakonsko predlogo o podaljšanju banačnega statuta ter se je nato nadaljevala v ogrskem državnem zboru debata o trgovinski pogodbi med Avstrijo in Srbijo, katera pogodba bo v ogrskem državnem zboru še pred božičem sprejeta.

Obrat na Hrvaškem.

T. Zagreb, 23. decembra. Ban dr. Tomašić je včeraj definitivno opustil smisel, da bi se pogajal še nadalje s srbsko-hrvaško koalicijo. Ban dr. Tomašić hoče sedaj ustvariti večino s svojimi pristaši in s pomočjo dosedanje opozicije v hrvaškem saboru, torej še s krščanskimi socialisti, Starčevićovo stranko in seljaško stranko. Včeraj dopoldne so se vršile med temi strankami konference, o katerih rezultatih pa se strogo molči. Kakor se zatrjuje, se je banu drju. Tomašiću posrečilo doseči sporazum med posameznimi izven koalicije stojičimi strankami, tako da je koalicija sedaj popolnoma osamljena in v manjšini. Vlade stranke štejejo sedaj nad 50 poslancev. V včerajšnjih popoldanskih seji hrvaškega sabora je prišlo do jako burnih prizorov in do jako burne debate o priliki poročila verifikacijskega odseka. Zlasti burno je postalo radi poročila druge sekcije verifikacijskega odseka, v katerem se predlaga, da naj se mandat

drja. Mažuranića ne odobri. Dr. Mažuranić je končno sam zahteval, da naj sabor njegov mandat izreče kot sporen. Končno so bili vsi mandati, o katerih je poročala druga sekcija verifikacijskega odseka, izrečeni za sporne. Ob 12. je prekinil predsednik sejo sabora, ki se je ob 5. popoldne nadaljevala in v kateri se bo najbrže volilo predsednika. Ban dr. Tomašić toplo propagira drja. Pinterovića za predsednika in bo ta najbrže tudi izvoljen.

S. — Zagreb, 23. decembra. Koalicija se trudi, da bi v zadnjem hipu še spravila svojega kandidata drja. Medakovića kot predsednika hrvaškega sabora.

Novi sarajevski župan.

T. — Sarajevo, 23. decembra. Cesar je imenoval za prvega župana v Sarajevu dosedanjega občinskega svetnika Tehim efendi Čurčića, za županove namestnike pa dr. Nikolo Mandića in pa dr. Risto Hadži Damjanovića.

Gonja proti profesorju Masaryku.

S. — Dunaj, 23. decembra. V včerajšnjih dunajskih listih se nadaljuje ljuta gonja proti prof. Masaryku, katerega »inspirirano« nemško časopisje napada zaradi tega, ker se je podal v Belgrad, da prisostvuje razpravi proti Vašiću. Imenuje se ga naravnost zaupnika ponarejevalca dokumentov Vašića. »Südslavische Korrespondenz«, ki je kakor znano podkupljena od avstrijskega zunanjega ministrstva, ve celo poročati, da je med avstrijsko kolonijo v Belgradu izbruhnilo radi prihoda prof. Masaryka v Belgrad veliko razburjenje in da so včeraj celo nameravali avstrijski kolonisti protestirati proti navzočnosti prof. Masaryka. — »Südslavische Korrespondenz« pa ve dalje tudi poročati naslednjo vest: Ko se je v času veleizdajniškega procesa v Zagrebu nahajal ponarejevalec dokumentov Vašić ter se obrnil na avstrijsko zunanje ministrstvo, mu je to brzobjavno odgovorilo, da naj takoj zapusti avstrijsko monarhijo, ker se ga bo sicer dalo s policijo iztirati čez mejo. Sicer je pa precej očitno, ker se ravno danes lancira iz »Ballhaus« vest, da je ponarejevalec dokumentov Vašić ogrski državljani in da se poudarja, češ, da je tem grje od prof. Masaryka, da nastopa proti avstrijskemu državljanu.

Obravnava proti ponarejevalcu dokumentov Vašiću.

S. — Belgrad, 23. decembra. Poleg prof. Masaryka in dr. Hinkovića je došel v Belgrad tudi Adam Prebičević.

T. — Belgrad, 23. decembra. Včeraj dopoldne ob 9. je začel proces proti ponarejevalcu dokumentov Vašiću. Že predvčerajšnjim je došlo v Belgrad mnogo inozemskih žurnalistov, ki so pripuščeni k razpravi. Razven njih prisostvujeta razpravi še prof. Masaryk in dr. Hinko Hinković. — V začetku obravnave se je prečitala obtožnica, ki dolži Vašića,

da je ponaredil dokumente »Slovanškega Juga«, da bi na ta način dokazal nedovoljen stik med srbsko diplomacijo in srbsko - hrvaško koalicijo na Hrvaškem. Vašić je na vprašanje predsednika sodnega dvora, ali se čuti krivega, odgovoril popolnoma jasno da, ter je nato pripovedoval celo afero. Vašić je odkrito priznal, da je bil direktno v zvezi z ravnateljem pisarne avstrijskega poslanstva v Belgradu z baronom Tiefenbachom in z dragomanom Swientochowskim, v katerega stanovanju so se tudi falzifikati izvršili. Vašić je nadalje priznal, da je osebno občeval z uradnikom avstrijskega poslanstva v Belgradu Otonom Franzem in pa z avstrijskim poslanikom grofom Forgachem. Njegova izpoved glede občevanja z grofom Forgachem je zlasti kompromitujoča za grofa Forgacha samega. Pri tem dokazilnem postopanju se je iz pisemnih dokazov in iz popolnoma jasnih dokazov zaslišanih prič dokazalo, da je avstrijski poslanik grof Forgach osebno občeval s falzifikatorjem dokumentov Vašićem. Razprava je bila tajna. Zvečer je bilo dokončano dokazilno postopanje. Sodba pa se izreče šele danes popoldne.

G. — Belgrad, 23. decembra. V včerajšnji seji skupščine je poslanec Agatonović stavil interpelacijo, zakaj so k Vašićevi razpravi pripuščeni le inozemski žurnalisti, srbskim pa je prepovedano, prisostvovati razpravi. Pravosodni minister Timotijević je na interpelacijo odgovoril, da je tozadevno sodišču dano popolnoma na prosto voljo, da po svojem prevdarku ukrene, kar smatra za potrebno.

Malo priljubljeni grof Forgach.

F. — Belgrad, 23. decembra. Tukajšnji listi poročajo, da se avstrijski poslanik v Belgradu grof Forgach ni udeležil slavnostne pojedine, ki je bila prirejena na srbskem dvoru na čast godu ruskega carja. Tudi je grof Forgach že dalj časa družabno bojkotiran od drugih diplomatov, ki sploh nastopajo proti njemu. Grof Forgach tudi ni na čelu diplomatskega zbora čestital kralju Petru k njegovemu rojstnemu dnevu.

Pasić predsednik srbskega državnega sveta.

B. — Belgrad, 23. decembra. Včeraj je bil izdan kraljevi ukaz, s katerim se imenuje ministrski predsednik Pasić za predsednika državnega sveta.

Potovanje srbskega kralja Petra v Rim.

T. — Belgrad, 23. decembra. Kralj Peter se poda, kakor je sedaj definitivno določeno, 3. februarja 1911 z velikim vojaškim spremstvom čez Reko in Ancono v Rim.

Srbski kraljevič Juri v francoski armadi.

S. — Dunaj, 23. decembra. Srbski kraljevič Juri se poda v začetku januarja na Francocko, kjer bo služboval dve leti v francoski armadi.

Razmerje med Srbijo in Rusijo.

T. — Belgrad, 23. decembra. Srbsko časopisje živahno dokumentira presrčno napitnico, ki jo je izrekel povodom proslave imendana ruskega carja v konaku ruski poslanik Hartwick na srbskega prestolonaslednika Aleksandra. V tej napitnici je poudarjal ruski poslanik ljubezen ruskega naroda napram srbskemu prestolonasledniku Aleksandru. Iz tega se sklepa, da so vesti, da se zaroči prestolonaslednik Aleksander z rusko veliko kneginjo Tatjano, vendarle resnične. Prestolonaslednik se poda takoj po praznikih v San Remo, kjer ostane do pomladi. Poleti pa se poda v Petrograd in zatrjuje se, da se ob tej priliki zaroči s Tatjano.

Položaj na Angleškem.

B. — Parij, 23. decembra. »Humanite« prinaša interwiew z lordom George, ki se je nasproti poročevalcu tega lista izrazil: »Prisegam, da bomo odpravili v Angleški zbornici lordov veto lordov. Angleški demokrati streme za tem, da bi prenehala biti Angleška igrača v rokah aristokracije. Mi hočemo, da se prične resno misliti nato, da sta imperializem in militarizem največja ovira človeškega napredka.

Nemški kulturonosci.

G. — Gradec, 23. decembra. Pri snočni primijeri znane opere »Quo vadis«, ki je komponirana od francoskega komponista in posneta po znanem Sienkiewiczovem romanu »Quo vadis«, je nemško-nacionalno dijaštvo v gledališču proti operi demonstriralo. Večina navzočih pa je demonstrante skušala preglasiti z odobravanjem. Ko je bila predstava končana, so se podali demonstranti-dijaki pred vrata, ki vodijo iz odra, ter tam atakirali igralce. Eden igralcev pa je to stvar vzel jako za resno ter je enemu buršaku dal krepko zaušnico. Publika je potem morala napoditi nemško kulturonosno študentstvo.

Še ni izgubil upanja.

Q. — London, 23. decembra. Tukajšnji listi poročajo, da portugalski ex-kralj Manuel še vedno trdno upa, da bo še enkrat poklican nazaj na portugalski prestol. Zato se hoče za to svojo bodočo nalogo po najboljših močeh pripraviti. V januarju začne študirati na univerzi v Oxfortu. Študiral bo dve leti, potem pa namerava prepotovati svet, da se tako kot vladar o vsem dobro pouči.

Obsojeni veleizdajalec.

G. — Praga, 23. decembra. Inženir Borek, o katerem smo že svoj čas poročali, da je bil v Pulju aretirani radi veleizdaje, je bil sedaj od praškega garnizijskega sodišča obsojen radi veleizdaje na 6 let težke ječe.

Špijonaža.

B. — Lipako, 23. decembra. Oba angleška mornariška častnika Trench in Bardon, ki sta bila aretirana radi vohunstva, sta bila včeraj obsojena vsak na 4 leta ječe.

Opatija za hrvaške in slovenske narodne zahteve.

V Opatiji so priredili sijajen shod, na katerem so manifestirali za izpolnitev najaktualnejših narodnih zahtev hrvaškega in slovenskega naroda.

Shodu je predsedoval volosko-opatijski podžupan Julij Miran, govorili pa so na zborovanju istrski deželni poslanci Rajčić, dr. Pošćić in dr. Gjurjo Červar.

Poslanec Rajčić je razpravljal o splošnem ljudskem štetju, poslanec dr. Pošćić o politični borbi hrvaško-slovenskega naroda v Istri, poslanec dr. Červar o politiki Italijanov in dr. Mahničević pristašev, odvetniški kandidat Ivo Orlić pa je obširno utemeljeval zahtevo, da se prizna veljavnost na zagrebški univerzi položenih izpitov tudi v Avstriji in da se v Ljubljani ustanovi slovensko vseučilišče.

Koncem shoda so bile na predlog Slovenca A. Vahtarja sprejete soglasno med živim odobravanjem te-le resolucije:

I. Zahteva ravnopravnosti hrvaškega vseučilišča v Zagrebu z univerzami v naši državni polovici je vseobča narodna zahteva naroda hrvaškega in srbskega v svrhu njegovega kulturnega razvoja.

II. C. kr. vlado pozivamo, da vpošteva pri izpolnjenju zahtev italijanske narodnosti v Avstriji glede italijanskega vseučilišča tudi upravičene zahteve Slovencev, da se jim ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani.

III. Najenergičneje obsojamo dosedanji avstrijski vlažni sistem, ki stremi za tem, da se odvzame narodu hrvaškemu, srbskemu in slovenskemu v državnih temeljnih zakonih zajamčena pravica do vzgoje in izobrazbe v maternem jeziku.

IV. Pozivamo kompetentne faktorje, naj vendar enkrat napravijo konec temu protizakonitemu sistemu ter dajo hrvaškemu, srbskemu in slovenskemu narodu njegovo pravico do izobrazbe v rodnem jeziku, s tem priznajo ravnopravnost hrvaške univerze v Zagrebu z vseučilišči v naši državni polovici in da ustanove v Ljubljani slovensko vseučilišče.

V. Poslanec hrvaškega, srbskega in slovenskega naroda najodločneje pozivamo, da zastavijo vse svoje sile za ravnopravnost hrvaškega vseučilišča v Zagrebu in za ustanovitev slovenske univerze v Ljubljani in da ne votirajo vladi nobenega zakona, predno ne izpolni teh bistvenih naših narodnih zahtev.

VI. Pozivamo vse hrvaško-srbsko-slovenske občine in korporacije v Istri, Dalmaciji, na Kranjskem, Goriškem, Štajerskem, Koroškem in

v Trstu, da sprejmejo resolucije, v katerih se od vlade zahteva izpolnitev gori navedenih kulturnih zahtev Hrvatov, Srbov in Slovencev.

VII. Izražamo popolno zaupanje hrvaško-slovenskim poslancem v istrskem dež. zboru, odobrujemo izrecno njihovo dosedanje delovanje v deželnem zboru in njihovo taktiko ob priliki zadnjega deželnozbornskega zasedanja.

VIII. Protestujemo proti očitnemu kršenju zakona s strani italijanskih poslancev in deželnih odbornikov v preteklem zasedanju deželnega zbora.

IX. Pozivamo vlado, da prepreči tako kršenje zakona in da pazi na to, da se bodo zakoni izvajali povsod in vselej.

X. Pozivamo poslance, da prekinajo vsa nadaljna pogajanja z Italijani glede kompromisa, od katerega naš narod ne more pričakovati ničesar dobrega, dokler se ne bodo dosledno izvajali vsi veljavni zakoni.

XI. Protestujemo proti temu, da je vlada odredila, da se izvede splošno ljudsko štetje ne na temelju narodnosti in maternega jezika, marveč na podlagi občevalnega jezika.

Slovenske poslance v državnem zboru pozivamo, da izposlušajo spremembo zakona o ljudskem štetju v svrhu, da se v tem oziru prepreči osebna samovolja vlade in njenih organov.

Kdo bo ljubljanski podžupan?

Dasi še niti imeniki niso sestavljeni za ljubljanske občinske volitve, vendar si klerikaleci že belijo glave, kdo bo bodoči podžupan. Kandidata za to častno mesto imajo že izbrana, kakor ve povedati odvetniški kandidat Regali. Podžupan ne bo nihče drugi, kakor neizogibni pasar Kregar. Kregar je tako prepričan, da mu ne odide dostojanstvo ljubljanskega podžupana, da se baje v kratkem napoti na Dunaj, da prouči častne zlate verižice, ki jih na Dunaju nosijo v znak svojega dostojanstva župan in podžupani. Čim se namreč sestane novi občinski svet, namerava Kregar staviti predlog, da se uvede častne zlate verižice tudi za ljubljanskega župana in podžupana. Seveda bo te verižice izgotovil on — podžupan in pasar Kregar.

Dr. Brejce in septembrski dogodki.

Snočni »Slovenec« priobčuje poročilo o porotni obravnavi v Celovcu na tožbo župnika Berceta proti »Miru«. Priobčuje tudi vsebino govora zagovornika dr. Brejca. Iz tega govora priobčujemo po »Slovencu« ta-le pasus: »Ta liberalizem, ki ga meni obtožnica, je gnil in stoji pod napačno zastavo in je s pobijanjem

oken škodoval Slovincem, najbolj nam obmejnim Slovincem, ker je odmev zadel ravno nas obmejne Slovence. Berce je zastopnik te radikalne smeri, zato je imenoval »Mir«, Grafenauerja in druge prodane duše. S takim bojnim orožjem mi ne nastopamo...« Tako je govoril dr. Brejce, kakor sam piše v »Slovencu«, pred celovškimi porotniki. Obsojal je septembrske dogodke v Ljubljani in s prstom kazal na Berceta, češ, gospodje nemški porotniki, pred sabo imate enega izmed tistih, ki so povzročili napad na nemško kazino i. t. d. Seveda so septembrski ljubljanski dogodki pomagali iz tinte »Mirovemu« slamorezeu.

Učitelji risanja na naših zavodih.

Na tukajšnji I. gimnaziji je dijakov nad 700. Dasi risanje ni obližaten predmet, vendar ga obiskuje skoro polovica, vsekakor pa dobra tretjina vseh dijakov. A za to brez dvoma veliko število risanje obiskujočih učencev je nastavljen samo en učitelj risanja. Povsem umljivo je, da ta učitelj pri najboljši volji ne zmore ogromnega dela in vsled tega tudi ne more doseči tistih uspehov, ki bi jih lahko, ako bi bil primerno razbremenjen. Nujno je torej potrebno, da se prida učitelju risanja asistent, ki mu bo odvzel vsaj nekaj bremen ter mu tudi pomagal pri uspešnem pouku. Kar smo povedali glede prve gimnazije, to velja tudi za ostale naše srednješolske zavode. Razume se samo ob sebi, da je naučno ministrstvo iz fiskalnih ozirrov nasprotno, da bi se na naših zavodih nastavili asistenti za risanje, ker pač naučni upravi ni čisto nič ležeče na proevitu naših šol, toda dolžnost naše državnoborske delegacije je, da naučnemu ministrstvu dopove, da mora kaj storiti tudi za slovenske srednje šole.

Železniška nesreča.

Ko je snoči ob pol petih gorenjski osebni vlak z državnega kolodvora vozil na ljubljanski južni kolodvor, je tik pred prelazom, kjer se križata proga južne železnice in Dunajska cesta, trčil ob vlak južne železnice, ki je premikajoč vozove zasel na gorenjski tir. Megla je bila namreč tako gosta, da znamenj ni bilo videti in da strojevođa ni mogel pravočasno opaziti, da je zavozil na napačni tir. Ker vlaka nista vozila z veliko hitrico in ker je oboje obojih vlakov, čim je opazilo, da vlaka opasno vozita drug proti drugemu po istem tiru, hitro nategnilo zavornice, se ni zgodila večja nesreča nego ta, da so se pri obojih strojih kakor tudi pri prvih vozovih izvinili odbijači. Nevarno ponesrečil ni nihče, pač pa so tri osebe, dva civilista in en vojak, zadobile neznatne rane. Potniki go-

renjskega vlaka so se vsled nastalega sunka seveda nemalo prestrašili in so vlak zapustili na odprti progi. Kdo je nesreče kriv, bode pokazala preiskava. Prava sreča zares, da se ni zgodilo kaj hujšega.

Z druge strani se nam poročajo:

Ko je večeraj popoldne ob 4. uri 12 minut vozil osebni vlak iz državnega kolodvora na južni kolodvor, je zadel kakih 6 metrov nad prelazom na Dunajski cesti v tovrni vlak, ki je premikal vozove južne železnice. Vzrok nesreče je bila baje gosta megla. Kolikor se je dalo dosedaj dognati, so bili poštni oficijal Mayer, potnik Sterbenc in nek vojak 8. lovskega polka lahko telesno poškodovani. Več vozov je šlo iz tira in so se močno poškodovali. Potniki so izstopili na licu mesta in odšli v mesto.

Jubilej človekoljubnega dela.

Društvo narodnih gospa, ki vsako leto obdaruje o božiču revne otroke tukajšnjih mestnih šol z obleko, jestvinami itd., je letos slavilo 45letnico svojega ljudomilega delovanja. Slavilo ni svojega jubileja hrupno in na slovesen način, marveč z deli pravega človekoljubja. Letos je namreč društvo obdarilo 230 revnih otrok z vseh ljubljanskih ljudskih šol z oblekami in jestvinami. Ker se društvo ravna po geslu, naj ne ve levica, kar da desnica, se je tudi letos opustila javna slovesna obdaritev otrok, ki je bila preje dolga leta v navadi, za to so se darovi razdelili kratkim potom otrokom po raznih šolah. Menimo, da govorimo v imenu vseh obdarovanih otrok in njih staršev, ako izrekamo tem potom iskreno zahvalo kolu rodoljubnih in ljudomilih gospa, pred vsem pa gospe Franji dr. T a v e r j e v i, ki se leto za letom trudijo, da prirede revnim otrokom vesel in prijeten božič.

Slovensko deželno gledališče.

Na sv. večer v soboto ni predstave. — Zato sta v nedeljo dve: popoldne ob 3. se igra za mladino pravljica »Trnjulčica« (izven abonementa; za lože par). Glavne vloge igrajo gospa Iličičeva, ga. Danilova, gđ. Wintrova in Šetřilova, g. Skrbineš, ga. Bukšekova, g. Al. Drenovec, g. Povh in gđ. Thalerjeva. Pri predstavi igra godba. — Zvečer ob 7. se poje opereta Em. Kálmána »Jesenski manevar« (izven abonementa; za lože nepar). — V torek prvič v sezoni (za nepar) Engelberta Humperdincka pravljina opera v treh dejanjih »Janko in Metka« z gđ. Nada-sovo, gđ. Šmidovo, gđ. Thalerjevo, gđ. Peršlovo Marijo in Rozo ter z g. Peršlom. Opera oprema je prav lična ter je opero najskrbneje vprizoril g. Nučič, naštudiral pa g. kapelnik E. Czajaneč. Ta opera se v četrtki ponavlja za par - abonente.

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. R.

(Dalje.)

Matevž je stopil k Elviri. Strašna odločnost mu je sijala iz oči.

Matevž . . . prosim vas . . . Če bo moj mož rešen . . . boste videli . . . Matevž . . . tedaj boste videli, da vas imam rada . . .

O, lepa gospa, nikar ne mislite, da se dam prevarati . . .

Položil je šatuljo na tla, se vzravlan in divje objel Elviro.

Tako rad vas imam . . . tako rad . . .

Izpustite me! je zakričala Elvira in poskusila pahniti Matevža od sebe.

Bila je vsa iz sebe. Pozabila je popolnoma, da ima Matevž dokaz o nedolžnosti Svetlinovi.

Izpustite me, je zakričala novič.

A Matevž jo je le še strastneje stiskal k sebi in jo hotel siloma poljubiti. Branila se je obupno, z obema rokama ga je pehala od sebe. Naenkrat sta se oba zazibala. Nista zapazila, da sta prišla na rob kamnoloma. Zmanjkalo jima je tal pod nogami in zletela sta v kamnolom . . .

Tedaj je pritekla Julia iz svojega skrivališča. Videla je boj, slišala Elvirino klicanje in tudi videla, da sta Elvira in Matevž padla v globino. Ko je hotela pogledati v to globino, je zadela ob šatuljo. Zagrabila jo je z divjim veseljem, jo stisnila k sebi in zbežala z njo v temo . . .

Padec v globino je Matevža strelnil. V silnem strahu je skočil na noge. Šele zdaj je izpustil Elviro. Dasi je bil po obrazu ves krvav, se ni zmenil za svoje rane, nego se nagnil nad Elviro. Ležala je na gramozu brez zavesti. V blaznem strahu, da je Elvira mrtva, je Matevž planil kvišku in bežal iz kamnoloma.

XII.

Šele pozno ponoči je prišla Elvira domov. Pri padcu v kamnolom se je bila pač onesvestila in se nekoliko potokla in opraskala, a sicer se ji ni zgodilo nič hudega. Ko se je zavedla in je vstala, je bila njena prva misel: Kje je Matevž? Klicala ga je na ves glas, a nihče se ni odzval njenemu klicanju.

Kje je dokaz za Svetlinovo nedolžnost? Kaj je Matevž z njim storil?

To ji je ležalo na duši in sama se je obsipala s trpkimi očitaji, zakaj da se je branila Matevža, ko je vendar vedela, da ima v rokah čast in svobodo Svetlinovo. Zdjaj ji je bilo žal, da se ni bolje obvladala in ne-

prestano se je mučila z načrti, kako bi zopet pridobila Matevža in dosegla od njega dokaz za Svetlinovo nedolžnost.

Naposled se je odločila, da pošlje kakega človeka po Matevža. Ko je pa zjutraj vstala, je izvedela od svoje edine služkinje, da je Matevž že dobro uro v hiši.

Ves je bil zbežan in iz sebe, ko je prišel, je pripovedovala služkinja. Komaj, da se je upal v hišo. Ves pobit in razpraskan je, a nič neče povedati, kaj se mu je zgodilo.

Pripelji ga sem, je odredila Elvira in čez trenotek je stal Matevž prepaden in plah na pragu sobe.

Ko je bil ponoči pribežal domov, s smrtnim strahom v sreč, da je Elvira mrtva, ni našel miru. Kes ga je prevzel, postajal je vse večji in močnejši, vse jasneje je bilo Matevžu, da je storil neodpustljiv zločin na tisti, za katero bi bil rad žrtvoval življenje. To spoznanje mu je dalo moč, da je mogel mirno razmišljati o svojem zločinu.

Sramotno sem ravnal, si je rekel. Že da sem rabil silo, je neodpustljivo, da, še huje je, da sem potem bežal.

Trden sklep se je porodil v njegovi duši in izvršil ga je takoj.

Ponjo pojdem, je rekel, sam na svojih rokah jo nesem na orožniško postajo in priznam svoje hudodelstvo.

Ko je pa prišel v kamnolom, ni bilo Elvire več tam. Preiskal je ves kamnolom in posamezne kaplje krvi so mu pričale, da je Elvira šla, ali je bila odnešena po poti k njenemu domu. Uganil je, da se ni ubila. Kdo naj bi ji bil v temni noči pomagal?

To ga je pomirilo in začel je iskati svojo šatuljo. Spominjal se je natančno, kam jo je vrgel, ko se je Elvire lotil. Iskal je in iskal, pregledal vsak kamen, a nikjer ni bilo šatulje.

Kdo jo je mogel odnesti? V noči bi je sploh slučajno mimoidoč človek ne bil niti zapazil, kvečjemu, če bi bil ob njo zadel. Najverjetnejše se mu je zdelo, da jo je odnesla Elvira.

Hitel je proti njenemu domu in tam čakal nanjo. V mislih se je pripravil, kaj da ji reče, a ko je stal pred njo, ni mogel izpregovoriti in kolena so se mu šibila tako, da se je moral prijeti za zid.

Matevž — naj bo pozabljeno, kar se je zgodilo to noč. Tako je rekla Elvira, ko je bil Matevž vrata zaprl, a njena notranja moč ni bila tako velika, da bi je bila Elvira mogla popolnoma zatajiti. Ali, to vam rečem, Matevž, grdo ste ravnali, sramotno za poštenega človeka. Kako sem vam zaupala. Imela sem vas za najboljšega prijatelja, za najzvestejšo dušo, pa ste mi tako napravili . . .

(Dalje prihodnja.)

Zborovanje slovenskih profesorjev.
 »Društvo slov. profesorjev« v Ljubljani bo imelo svojo glavno skupščino dne 28. decembra 1910 ob polu 10. uri dopoldne v mali dvorani ljubljanskega »Nar. doma«. (Nadaljevanje eventualno popoldne). Dnevni red: 1. Pozdrav. 2. Poročilo odbora. a) tajnikovo, b) blagajnikovo, c) računskih preglednikov. 3. Predlog o zvišanju članarine. 4. Referati oziroma predlogi: a) o suplentskem vprašanju, b) o slovenskih izprijevalih, c) o telovadbi in risanju. 5. Volitve: a) predsednika, b) enega odbornika, c) enega odbornika namestnika. 6. Slučajnosti.

Našel se je

zlat obesek ženske zapestnice tekoči teden v gledališču v parterni garderobi, levo. Dobi se istotam.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljansko.

Priporočljiv gost. Dne 1. decembra se ga je bil Franc Vrečar iz Sreberja pri Mariji Devici v Polju nekoliko čez mero nasrkal in meni nič, tebi nič začel po gostilni rogoviliti. Zmerjal je gostilničarja in gostilničarko z nelepimi priimki in ko so ga postavili pod kap, je še pred hišo zmerjal za goljufi in sleparji in rekel, da naj le pridejo ven, da jim bo pomagal na oni svet. Nekaj zaslišanih prič je to potrdilo; ker pa se predlagajo še nove priče, se razprava preloži na nedoločen čas.

Jezična ženska. Karolina Schneider, v Spod. Šiški, ima menda že dlje časa piko na šišenskega učitelja gospoda Alojzija Potočnika. Ko je 21. novembra t. l. šel Potočnik s svojim 9letnim sinom v šolo, se je spomnil, da je pozabil doma šolske ključe. Vsled tega je poslal sina domov po nje. Ko ga je na cesti čakal, se naenkrat prikaže Karolina Schneider ter zavpije proti njemu: »Kakšen lerer si pa ti?! Ti boš druge otroke učil, ko še svojih ne znaš?!« Vsled tega se je morala Schneider 22. t. m. zagovarjati pred tukajšnjim okrajnim sodiščem. Zagovarja se s tem, da so jo učiteljivi otroci prej večkrat zmerjali. Priče pa izpovejo, da to ni resnica in sodišče obsodi Schneiderjevo na 10 K denarne globe, nakar se ta pritoži.

»Slovenec« na zatožni klopi. Dne 7. novembra je bil priobčen v »Slovenec« poleg drugega tudi seznamek tatov. Navedena sta bila tudi dva gospoda, o katerih je bilo rečeno, da sta nekaj poneverila. Vsled tega sta ta dva gospoda tožila odgovornega urednika Štefeta radi zamerjenega uredniške paznosti. Ker se je izkazalo, da podatek ni bil resničen, je bil Štefe obsojen na 40 kron globe.

Obrekovanje in grožnja. Dne 8. decembra t. l. je pil v Lipahovi gostilni v Repnjah neki Martin Kržina in se tam skrajno žaljivo izrekel o N. Verbiču. Obdolžil je Verbiča, da je ukradel nekemu Krašovcu uzdo. Grozil je tudi, da bo že hudiču (Verbiču) pomagal. Vsled tega je stal 22. t. m. pred tukajšnjim okrajnim sodiščem. O kakih žalitvah in grožnjah ni hotel nič vedeti. Priče pa so ovadbo potrdile, nakar je sodišče Kržina obsodilo na 10 dni zapore.

Mlad evet. Zadnjič smo pod tem naslovom poročali, da se je obravnavala v zadevi Franc Mavec kontra Anton in Urša Mikolič preložila na 22. t. m. Včeraj se je vršilo nadaljevanje te razprave. Več prič je dokazalo, da je fant France Mavec res tatvini podvržen, ali direktno ni mogla nobena izpovedati, da je tudi pri Mikoliču resnično kradel butare. Vsled tega je sodišče uvidelo, da so bile besede: tat in ravbar, katere sta vpila Anton in Urša Mikolič, žaljenje časti. Zaradi tega je bil tudi Anton Mikolič obsojen na dva dni, Urša Mikolič pa na 4 dni zapore, poostrenega s postenjem.

Žaljenje finančnega urada. Tomaž Bricelj je bil 22. t. m. pred tukajšnjim okrajnim sodiščem tožen, da je pisal dne 8. oktobra žaljivo pismo finančnemu uradu, ker se mu je baže odmerilo previsoko osebno dohodarino. Priče pa so dokazale, da tega

pisma Tomaž Bricelj sploh ni pisal, ker je popolen analfabet v branju in pisanju, pač pa je pisano pisal njegov sin Fran Bricelj v imenu svojega očeta. Fran Bricelj dejanja ne taji in skuša opravičenost tega pisma dokazati. To se mu pa ne posreči. Sodišče ga je vsled tega žaljenja javnega urada obsodilo na 50 K denarne kazni.

Obdolžen žaljenja časti. Ze dne 10. novembra t. l. se je vršila pred tukajšnjim okrajnim sodiščem razprava glede žaljenja časti po gosp. Antonu Zavodniku, trgovcu v Višnji gori, napram g. Antonu Vrenku. Pri kratki razpravi, ki je bila preložena na 22. t. m., je prič Matija Usnik, hlapec pri Antonu Vrenku, izpovedal, da je rekel Zavodnik njemu in gospodarju samo to, da mu je bilo ukradeno orodje; obdolžil pa ni nikogar tatvine. Pri razpravi 22. t. m. pa je Usnik trdil, da je Zavodnik njega in gospodarja direktno obdolžil tatvine. Vsled tega sodišče zanika verodostojnost priče. Ker ni nobenih drugih dokazilnih prič in ker obtoženec sam taji, da je to rekel, se oprosti.

Razne stvari.

*** Nenavadna prošnja.** Neki berač v Przemyslu v Galiciji, Vasil Vowalczik po imenu, je poslal cesarju prošnjo, v kateri prosi, da bi smel svobodno beračiti v mestu in okolici. Kowalczyka je zaradi beračenja policija nedavno izgnala iz mesta. Prošilec je star 70 let.

*** Zaradi kolere.** Na otoku Madeiri razsaja huda kolera. Od 600 bolnikov jih je umrlo že 200. Prebivalstvo je kakor blazno od strahu. Zadnjič so razburjene množice razdejale v mestu Machico zdravnikovo hišo, udrle v lekarno in pometale zdravila na ulico. Potem so udrli ljudje v kaznilnico in izpustili kaznjence. Vojaštvo se zaradi kolere boji iti na otok, da bi napravilo mir in red.

*** Imenitna diagnosa.** Slavni zdravnik Ernest Leydenski je v bolnišnici stopil nekoč, obdan od svojih poslušalcev, k postelji bolnika, ki je imel pijanski delirij (delirium tremens) in vprašal bolnika: »Kaj ste po poklicu?« — »Godec.« — In profesor je nadaljeval, obrnjen k poslušalcem: »Gospodje! Gotovo je, da pihanje na pihalne instrumente tako zelo izsuši grlo godca, da mora vedno piti — in pije seveda ponajveč alkoholne pijače. Naravna posledica tega neznanega pitja pa je bolezen, ki jo imamo tu pred seboj.« In nato vpraša bolnika: »Na kateri instrument pa igrate?« — Bolnik: »Na gosli.«

*** Minister Weisskirchner — feniks.** Zadnjič je bila na Dunaju otvoritev neke trgovine s čipkami in rezinami (med njimi tudi kranjskimi). Otvoritve so se udeležili razni dostojanstveniki, med njimi nadvojvodinja Marija Jožefa in minister Weisskirchner. Nadvojvodinja je ministra nagovorila in je dejala: »Slišala sem, da vaša ekscelenca spet vstane iz pepela.« Minister Weisskirchner je odgovoril: »Vaša cesarska visokost torej misli, da sem feniks.«

Župnik in kuharica pred sodiščem radi umora tete — Slovenke.

(Konec.)

VIII.

Omenili smo že, da sta župnik Tomašević in Antonijeta Oštrič dala odstraniti plod svojega ljubavnega razmerja po babici Luci Brazoli. Ta babica je umrla že pred leti, njen mož Josip pa pred par meseci. Ker je preiskovalni sodnik Josipa Brazolija v predpreiskavi zaslišal, se je pri obravnavi prečital dotični zapisnik, ki ga je napravil preiskovalni sodnik z Josipom Brazolijem.

V zapisniku se pravi med drugim: Šime Kovačević je navadno prihajal k Luci Brazoli proti večeru ter se odpeljal z njo v Polešniku ponoči. Babica je ostala v Polešniku navadno celo noč in se je vračala domov proti jutru. Večkrat je ostala v

Polešniku več dni. Župnik Tomašević je večkrat poslal babici prav lepa darila. Antonijeta Oštrič je nekoč stanovala v Brazolijevi hiši 8 dni, drugič pa 40 dni. Ves ta čas je spala v sobi žene Luce Brazoli. Če je bila noseča, on — Josip Brazoli — ni mogel opaziti, ker je ves čas nosila široka krila.

Ker so porotniki izrazili željo, da bi se na licu mesta v Polešniku poučili o nekaterih podrobnostih, se je razprava prekinila in porotniki so se napotili v Polešnik.

Tu so se prepričali, da je čisto izključeno, da bi mogel Šime Kovačević sam prenesti mrtvo truplo umorjene Ane Rančigaj iz družinske sobe v pritličju župnišča po strmih in ozkih stopnicah v njeno sobo v prvo nadstropje, in da mu je pri tem poslu morala pomagati še kaka druga oseba, ki pa ni mogla biti nihče drugi kakor Antonijeta Oštrič.

Silen vtisk je napravila na porotnike okolnost, da je grob »tako ljubljene tete« župnikove skrajno zanemarjen. Na grobu ni nobenega križa, nobene spominske plošče, a gomila sama je docela razorana.

Pri zadnjih pričah je bila izključena javnost, ker se je govorilo o zelo pikantnih stvareh. Svedokinja Marija Bolič je izpovedala, da ji je Antonijeta Oštrič sama priznala, da je spolno občevala z župnikom Tomaševićem in da sta z župnikom često grešila celo v cerkvi. To isto je potrdil tudi Boličin mož.

Grgica Vidučić je pričala o intimnem razmerju Antonijete Oštrič s farmacevtom Baričem ter izpovedala, da jo je nekoč Antonijeta nagovarjala, naj si dobi fanta, ki bo spal pri nji.

Ante Smolič je pričal o »ljubavnih lekkih«, ki jih je župnik Tomašević rabil, da bi Marico Oštrič pripravil do tega, da bi se mu udala.

Orožnik Anton Muslija, ki si ga je Antonijeta izbrala za ljubimca po prvem procesu l. 1906., se je odpovedal pričevanju sklicuje se na § 153. k. p. r., češ da bi mu pričevanje lahko škodovalo.

Kot zadnji izmed 118 prič je bil zaslišan župnik, Šime Meštrovič, ki pa ni izpovedal ničesar bistvenega.

S tem je bilo dokazilno postopanje končano in predsednik je stavil porotnikom ta-le vprašanja:

I. Glavno vprašanje: Ali je Antonijeta Oštrič kriva, da je nekega dne meseca avgusta 1905. v namenu, se znebiti Ane Rančigaj, svetovala napotila in naročila Šimi Kovačeviću, da je dne 25. avgusta 1905. izvršil zločin umora na Ani Rančigaj?

II. glavno vprašanje: Ali je Antonijeta Oštrič kriva, da je l. 1904. in 1905. dala potom babice Luce Brazoli odstraniti plod svojega grešnega razmerja?

III. eventualno vprašanje: Ali je Antonijeta Oštrič kriva, da je povzročila s tem, da je hvalila in odobrvala zločin, da je Šime Kovačević umoril Ano Rančigaj?

IV. naknadno vprašanje: Ali je bilo hudodelstvo umora, storjeno na Ani Rančigaj, naročeno?

Vprašanja glede župnika Tomaševića se glase skoro enako kakor glede Antonijete. Po govorih državnega pravdnika in obeh zagovornikov je sodišče na podlagi krivdoreka porotnikov obsodilo župnika Frana Tomaševića v 5letno, njegovo ljubico Antonijeto Oštričevo pa v 10letno težko ječo.

Ljubljanska »Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni tečaj današnje borze 22. decembra 1910.

Metaločni posojil.	Denar	Magar
4% majeva renta	93-50	93-70
4-2% srebrna renta	97-40	97-60
4% avstr. kronna renta	93-35	93-55
4% ogr.	91-90	92-10
4% kranjsko deželno posojilo	96-—	97-—
4% k. o. češke dež. banke	94-—	95-—

Srečke.	Denar	Magar
Srečke iz l. 1860 1/2	225-—	231-—
" " " 1864	322-—	328-—
" " " tisk	159-10	165-10
" " " zemeljske l. izdaje	306-—	312-—
" " " II.	299-50	305-50
" " " ogrske hipotečne	258-50	264-50
" " " dun. komunalne	535-—	545-—
" " " avstr. kreditne	540-—	550-—
" " " ljubljanske	97-—	103-—
" " " avstr. rdeč. križa	97-—	103-—
" " " ogr.	67-—	73-—
" " " bazilika	44-50	50-50
" " " turške	262-75	265-75

Valute.	Denar	Magar
Ljubljanske kreditne banke	475-—	479-—
Avstr. kreditnega zavoda	670-—	671-—
Dunajske bančne družbe	555-25	556-25
Žužne železnice	116-25	117-25
Državne železnice	750-—	751-—
Alpine-Montan	770-50	771-50
Češke sladkorne družbe	255-—	257-—
Živnostenske banke	279-—	280-50

Valute.	Denar	Magar
Ceklni	11-37	11-39
Marke	117-55	117-75
Franki	95-15	95-25
Lire	94-80	95-—
Rubiji	253-50	254-50

Anton Šarc
 Ljubljana, Seženburgova ulica št. 5,
 na vogalu Knafljeve ulice (nasproti glavni pošti)

pristne švicarske vezenine
 najcenejši nakup 182
oprem za neveste.

T. Mencinger, Ljubljana, Sv. Petra cesta
 naznanja slavnemu občinstvu, da bode
 v petek, dne 23. in v soboto, dne
 24. decembra prodajal sveže

ribe
 iz Severnega morja
 po sledečih cenah;

Vahnja, velike ribe brez glave	kg K 1-40
Vahnja, male ribe brez glave	» -80
Cabljan	» 1-—
Morski losos	» 1-—
Kraloc	» 1-—
Ostržnica	» 1-40
Angler	» 1-50
Zlati ostrž	» -90
Schollen	» 1-50
Rdeči jezik	» 1-80
Kamballa	» 2-80

Na ta dneva se prodaja nadalje pole-
 novka, popolnoma po kapucinskem načinu
 namočena kg 4 72 v. Sveže morske ribe
 iz Jadranskega morja po navadnih cenah
 kakor vsak teden. 4233

Volilski katekizem
 za
 ljubljansko občinsko volitev
 po novem občinskem in vo-
 lilnem redu.

Knjžica v pok. volikam in volikam.
 Cena 50 vinarjev.

Komisijaska založba
Narodne knjigarne
 v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Zitne cene v Budimpešti.
 Dne 22. decembra 1910.

Termin.

Pšenica za april 1911.	za 50 kg 10-92
" " oktober 1911.	za 50 kg 10-62
RZ za april 1911	za 50 kg 7-77
Koruza za maj 1911	za 50 kg 5-59
Oves za april 1911	za 50 kg 8-38

Effektiv.
 Neizpremenjeno.

Borzna poročila.

Dunaj, 22. decembra. Včerajšnja borza je kazala precej vstrajno tenden-
 denco. Rente so bile slabše, devize malo izpremenjene.

Vsak petek
sveže morske ribe
 pripravljene na laški način
 priporoča 272
 restavracija pri Lipi v Ljubljani.

Prešernove slike
 prodaja in pošilja po poštini povzetju
iv. Bonač v Ljubljani.
 Cena slike 5 kron. 2073

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel
glavno zastopstvo 'Prve Češke' življenske zavarovalnice,
najoonejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno
vsakovrstna posojila in kredite
 kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.
Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Ustanovljena leta 1882. 23
Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z omejeno zavezo
 v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
 je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.110.221-11
 upravnega premoženja K 20.775.510-50
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%
 brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
 Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000
Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/2% brez amortizacije na menice po 6%.
 Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.
 Telefon št. 185. Poštno hranilnice račun št. 828.405.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom
Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.
 Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2%; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — Ravnotam menjalnica: zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — Eskomptira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.
 Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pisмено v združni pisarni. 10
Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica št. 2.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po 4 1/2% čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po dnevnih kurzih.

Delniška glavica: K 5.000.000.— Rezervni zaklad: K 450.000.—
 Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovenca je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovanski banki »SLAVIJA«.
 Podpirajmo torej domač slovanski zavod, da more nalogo, ki si jo je stavil, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi
 je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

∴ Ogromni rezervni fondii K 48.812.787.— jamčijo za popolno varnost. ∴

- Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.
- Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za otrokom.
- Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.
- Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo.
- Banka „SLAVIJA“ gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom.
- Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje 1

generalni zastop banko „Slavije“ v Ljubljani.

Zapienjenoi

∴ Največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3.

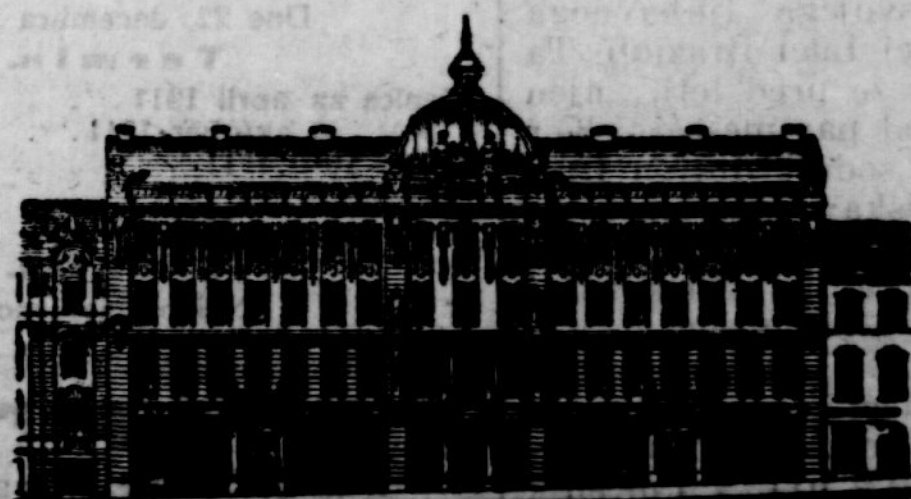
∴ Največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.

Obstoječih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vse svoje močje. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena vsaka spekulacija z vložnim denarjem. Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo po 4 1/4% brez odbitka; nevzdigovane obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Posojila na zemljišča po 5% obresti in proti amortizaciji po najmanj 1/4% na leto. Daje posojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditne društve. 4